

Een dynamische boombosbouw

Als bosbouwer kan je het bos als een geheel van bomen bekijken en je met de 'gemiddelde' boom bezighouden. Hierover zijn hele dikke boeken geschreven. Je kunt je echter ook richten op enkele veelbelovende bomen en die snel mooi en dik laten worden.

Zeker met jong bos op eerder rijke bodems zijn hiermee potten te breken. Wandel je mee?

We zien graag dikke bomen. Gewoon omdat we dat mooi vinden of omdat (gaaf) dik hout waardevol is. Nu kan je daar ofwel heel lang op wachten, of anders de boel een beetje opjagen. Dat kan omdat er een heel eenvoudige wetmatigheid in bomenland bestaat: geef een boom meer licht en hij zal sneller dik worden. Hoe en wanneer doen we dat?

Laat ons de 'uitverkoren' bomen gemakkelijheidshalve **toekomstbomen** noemen. Duid er vooral niet te veel aan. Zeker voor boomsoorten die een grote kruin vormen zoals es, esdoorn, eik, beuk, linde, haagbeuk mikken we op niet meer dan 60 à 80 per hectare. Minder is immers meer, aangezien er dan plaats is voor een grote kruin. Twee toekomstbomen vlak naast elkaar kán, maar houd er rekening mee dat de kruinen ergens groot moeten kunnen worden. Volwassen bomen bekijken geeft je een goed beeld over hoeveel ruimte we hier spreken.

Wat de **timing** van dat licht geven betreft, kunnen we je het volgende meegeven. Als je te vroeg start, krijg je een boom met een heel grote kruin maar een korte stam. Daar wordt de boom best gelukkig van, maar als we een interessante houtproductie willen, moet die stam een beetje langer. Te laat starten is een ramp, want dan blijft er boven de ellenslange stam te weinig plaats over om een diepe kruin op te bouwen. Naargelang de bodemkwaliteit worden bomen nu eenmaal maar zo hoog als de grond het toelaat. Het juiste moment om te beginnen met licht geven, dunnen in bosbouwjargon, noemen we het omslagpunt. Een

ROBBIE GORIS, Inverde vzw

héél belangrijk begrip in de toekomstboommethode, want daarvoor doe je weinig of niets om de natuurlijke stamreining te laten spelen en daarna houd je door dunnings de kruin van de toekomstbomen constant in 't licht. *Qualifizieren-dimensionieren* noemen onze Oosterburen dat in Rheinland-Pfalz (zie figuur).

Hoe bepalen we of een bos aan z'n **omslagpunt** zit? Wel, door het bos in te trekken en goed te observeren. Als de 50 à 100 mooiste bomen op de hectare hun takken dood hebben tot een hoogte van 6 à 8 meter, dan ben je er. We kunnen uren discussiëren of het niet eerder 10 of 12 meter takvrije stam moet zijn, maar daar komt het niet op aan als de boom straks onder luid applaus de zagerij wordt binnengereden. Het écht mooie hout zit immers in de eerste 6 meter. Zeker op arme bodems moet je niet te ambitieus zijn qua stamlengte, want minder stam en meer kruin is een goede verzekering om gezonde bomen te krijgen.

Tenslotte kunnen we ons nog afvragen hoe hard je moet **dunnen**. Dat wordt vooral bepaald door hoe snel we de boom willen laten aandikken. In tegenstelling tot wat 'men' meestal aanneemt, is snel aandikken voor veel boomsoorten gunstig voor de houtkwaliteit. En zeker als we het hebben over nobel loofhout zoals es, esdoorn, kers en zelfs beuk. De Franse bosbouwtaal heeft een passende term voor de eerste dunning(en) rond de toekomstbomen: *le détourage*. Dat wil zeggen dat alle bomen die kruincontact maken met de toekomstboom afgezaagd worden. Met kruincontact wordt bedoeld: alles wat met z'n takken binnen de meter van de kruin van de toekomstboom komt. Je kan het ook wat rustiger aan doen als je ongerust bent, maar dan zal de tweede dunning heel snel aan de orde zijn. De dynamiek in jonge loofbossen op behoorlijk goede gronden is verrassend!

